

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 5/2010-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. januára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 20/2008 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 229/2008, 9 Co 93/2009 a 9 Co 94/2009 a jeho uzneseniami z 23. októbra 2008 a 31. marca 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. decembra 2009 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 20/2008 a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 229/2008, 9 Co 93/2009 a 9 Co 94/2009 a jeho uzneseniami z 23. októbra 2008 a 31. marca 2009.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresným súdom je vedené konanie pod sp. zn. 6 C 20/2008 na základe žaloby sťažovateľa o ochranu osobnosti. Okresný súd uznesením z 13. júna 2008 zamietol žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré krajský súd na odvolanie sťažovateľa uznesením sp. zn. 10 Co 229/2008 z 23. októbra 2008 potvrdil. Predmetné uznesenie krajského súdu sťažovateľ napadol dovolaním. Okresný súd uznesením č. k. 6 C 20/2008-101 z 21. januára 2009 zamietol žiadosť sťažovateľa o ustanovenie advokáta pre dovolacie konanie a uznesením č. k. 6 C 20/2008-104 z toho istého dňa uložil sťažovateľovi poriadkovú pokutu. Tieto uznesenia krajský súd na odvolanie sťažovateľa uznesením sp. zn. 9 Co 93/2009, 9 Co 94/2009 z 31. marca 2009 potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 Cdo 206/2009, 3 Cdo 207/2009 zo 17. septembra 2009 dovolanie sťažovateľa proti už označeným rozhodnutiam krajského súdu odmietol (o neustanovení advokáta pre účely dovolacieho konania), resp. zastavil (o uložení poriadkovej pokuty a o neoslobodení od súdnych poplatkov).

3. Sťažovateľ namieta, že *„vo veci konal miestne nepríslušný súd OS Martin, hoci vo veci mal konať Okresný súd Bratislava II, nakoľko ide o žalobu o ochranu osobnosti... V konaní bola sťažovateľovi odňatá zákonná sudkyňa JUDr. B. S. a nahradená nezákonnou sudkyňou JUDr. M. I... krajský súd... potvrdil chybné rozhodnutie OS MT 6 C/20/2008-82 zo dňa 13. 06. 2008... okresný súd... BRUTÁLNE PORUŠIL a ZMARIL DOVOLACIE konanie neustanovením advokáta... Chybné rozhodol aj Najvyšší súd...“*.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal ústavný súd, aby takto rozhodol:

„Okresný súd... porušil základné práva sťažovateľa garantované čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 1 a čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru...“

Okresný súd... je povinný zaplatiť satisfakciu 2. 000 Eur D. B. v lehote 15 dní od dňa doručenia Nálezu US SR...

Ústavný súd prikazuje konať vo veci sp. zn. 6 C/20/2008 bez ďalších obštrukcií a tento musí prizvať na konanie JUDr. I. P... za účelom ochrany základných práv D. B. pred súdom...

Ústavný súd zrušuje uznesenia Krajského súdu... 10 Co/229/2008-? zo dňa 23. 10. 2008 a 9 Co/93, 94/2009 zo dňa 31. 03. 2009.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Citovaný článok ústavy limituje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k všeobecným súdom princípom subsidiarity, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1

zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Sťažnosť sťažovateľa nespĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 a 2 a § 50 zákona o ústavnom súde, napriek tomu je z jej obsahu zrejmé, že námietky sťažovateľa smerujú k porušeniu ním označených práv postupom okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu (tento ale v petite sťažnosti neoznačil, pozn.) v súvislosti s rozhodnutím o jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov (i), ako aj rozhodnutím o jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie v predmetnej veci (ii).

8. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že namietané rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu (bod 7i a 7ii) sa stali právoplatnými v čase presahujúcom dva mesiace pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, III. ÚS 124/04).

9. Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v časti sťažovateľom označených porušení práv postupom a označenými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu odmietol ako oneskorene podanú (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

10. Pokiaľ sťažovateľ v rámci sťažnosti (nie jeho petitu) namietal aj dovolacie rozhodnutie sp. zn. 3 Cdo 206/2009, 3 Cdo 207/2009 zo 17. septembra 2009, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania.

Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

11. K uvedenému (bod 10) ústavný súd už iba dodáva, že aj keby sťažovateľ označil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 206/2009, 3 Cdo 207/2009 zo 17. septembra 2009 v petite sťažnosti (čo neurobil), bolo by potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade najvyššieho súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 206/2009, 3 Cdo 207/2009 zo 17. septembra 2009 ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd postupoval a rozhodol plne v súlade s procesnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a jeho postup ani rozhodnutie sa nevyznačuje prvkami svojvôle pri aplikácii zákona či arbitrárnosťou. Ústavný súd by preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v časti sťažovateľom namietaných porušení práv smerujúcu proti najvyššiemu súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

12. V neposlednom rade, pokiaľ sťažovateľ namietal miestnu príslušnosť okresného súdu a porušenie princípu zákonného sudcu, ústavný súd k uvedenému dodáva, že sťažovateľ v priebehu ďalšieho konania vo veci samej má možnosť uvedené skutočnosti namietat, a to či už procesnými návrhmi v rámci prerokúvanej veci alebo v rámci riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov proti rozhodnutiu vo veci. Ústavný súd preto nemá

právosmoc ani na konanie o tejto časti sťažnosti, pričom nedostatok právomoci ústavného súdu na prerokovanie a rozhodnutie sťažnosti nemožno odstrániť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. januára 2010